

OKVIRNI SPORAZUM O SARADNJI U REALIZACIJI PRAVNIH KLINIKA U OBLASTI LJUDSKIH PRAVA ZA STUDENTE PRAVA U CRNOJ GORI

Finansirano
od strane Evropske unije i
Savjeta Evrope

Implementirano
od strane Savjeta Evrope

Uz podršku zajedničkog programa Evropske unije i Savjeta Evrope „Horizontal Facility za
Zapadni Balkan i Tursku 2019-2022“

OKVIRNI SPORAZUM O SARADNJI

Predmet sporazuma

Član 1.

Sporazumom o saradnji (u daljem tekstu: Sporazum) utvrđuju se oblici saradnje i uređuju međusobna prava i obaveze između Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, Fakulteta pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica, Pravnog fakulteta Univerziteta Mediteran i Udruženja studenata pravnih fakulteta Crne Gore ELSA (u daljem tekstu: stranke sporazuma), u cilju realizacije pravnih klinika u oblasti ljudskih prava za studente pravnih fakulteta Crne Gore, a čija je realizacija podržana kroz zajednički program Evropske unije i Savjeta Evrope „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku 2019-2022“.

Ciljevi saradnje

Član 2.

Cilj saradnje je da se kroz aktivno učestvovanje u rješavanju konkretnih predmeta, studentima polaznicima Pravne klinike omogući sticanje neposrednog iskustva o funkcionisanju pravnih instituta, sa posebnim akcentom na pravo Evropske unije i standarde razvijene u praksi Evropskog suda za ljudska prava, produbljivanje znanja o primjeni pravnih pravila u praksi, te sticanje praktičnih vještina. Cilj saradnje je i da studenti, po svim standardima struke i profesionalne pravničke etike, u određenom broju slučajeva pruže pravnu pomoć i na taj način doprinesu sistemu pružanja besplatne pravne pomoći u javnom interesu namijenjenom ostvarenju ustavnih načela jednakosti svih pred zakonom, prava na pristup sudu i drugim tijelima koja odlučuju o pravima građana, te pravičnog suđenja u razumnom roku.

Oblici saradnje

Član 3.

Saradnja će se ostvarivati kroz različite oblike, a Stranke sporazuma saglasne su da ona uključuje sledeće:

- Pravni fakulteti će odrediti po 10 studenata završnih godina osnovnih studija, odnosno specijalističkih i master studija, koji će učestvovati u radu Pravne klinike.
- Pravna klinika biće dio redovne praktične nastave na završnim godinama osnovnih studija pravnih fakulteta, odnosno na jednogodišnjim specijalističkim ili dvogodišnjim

master studijama, a studenti koji budu učestvovali u njenom radu biće adekvatno bodovani / ocijenjeni. Fakulteti će utvrditi način bodovanja studenata.

- Pravni fakulteti će odrediti mentore koji će učestvovati u osposobljavanju studenata za prijem i analizu konkretnih predmeta, te nadgledati njihov rad tokom trajanja Pravne klinike.
- Rad studenata biće baziran na rješavanju konkretnih predmeta iz šire oblasti prava žena, djece i „rodnih manjina“ (e.g. LGBTIQ), u prvom redu predmeta nasilja u porodici i porodičnoj zajednici, pitanja socijalne pomoći i starateljstva.
- Za potrebe rada pravnih klinika u drugom semestru, pravni fakulteti će obezbijediti adekvatne prostorije radi ostvarenja ciljeva ovog Sporazuma.
- ELSA će kroz projekat podržan od strane Evropske unije i Savjeta Europe pružiti stručnu i logističku podršku u realizaciji programa klinika, kroz angažovanje eminentnih pravnih stručnjaka i praktičara koji će omogućiti sticanje stručnih znanja i vještina studentima polaznicima Pravne klinike.
- ELSA će pratiti realizaciju Pravne klinike i osigurati da sve aktivnosti budu promovisane te da šira javnost bude upoznata sa njenim radom.
- ELSA će uspostaviti komunikaciju sa relevantnim nevladinim organizacijama i kancelarijama za besplatnu pravnu pomoć, kako bi osigurali rad studenata na konkretnim predmetima tokom drugog semestra.

Rad studenata

Član 4.

Rad sa studentima biće organizovan u dva semestra. U prvom semestru (oktobar – decembar 2020. godine), studenti će sticati teorijska i praktična znanja u oblasti poštovanja i zaštite ljudskih prava sa posebnim akcentom na pitanja nasilja u porodici i porodičnoj zajednici, i zaštite žena, djece i drugih „rodnih manjina“, LGBTIQ populacije na prvom mjestu. Posebna pažnja biće posvećena evropskim standardima u ovoj oblasti razvijenim kroz pravo Evropske unije i praksu Evropskog suda ljudska prava. Nastava u prvom semestru biće planirana i realizovana na način da pripremi studente za rad na konkretnim predmetima i pružanje besplatne pravne pomoći (da ih pripremi za drugi semestar), te da im u tom cilju pruži adekvatna teorijska i praktična znanja. U drugom semestru (januar – jun 2021. godine) studenti će, u saradnji sa nevladinim organizacijama i kancelarijom za besplatnu pravnu pomoć, učestvovati u rješavanju konkretnih predmeta, a uz stalnu podršku i nadzor mentora, u skladu sa svrhom i ciljevima Pravne klinike.

Načela

Član 5.

Rad studenata se temelji na načelima dobrovoljnog prihvatanja studenata da učestvuju u radu pravnih klinika, obaveznog praćenja rada studenata od strane mentora koji su određeni od strane pravnih fakulteta, preuzimanja obaveze čuvanja tajnosti podataka od strane studenata i obavljanja rada bez naknade.

Dnevnik rada

Član 6.

O radu studenata u ime i za račun Pravne klinike vodi se dnevnik rada. Dnevnik rada vodi student, a ovjerava ga ovlašćeni mentor za svaku od tri grupe studenata. Vođenje dnevnika rada je nužan uslov svakog studenta za sticanje bodova po osnovu učestvovanja na radu Pravne klinike.

Aneks Sporazuma

Član 7.

Stranke sporazuma saglasne su da će pojedine oblike saradnje, bilo one navedene u članu 3. ovog Sporazuma ili kasnije dogovorene, ako to oblik saradnje zahtijeva, razraditi u odgovarajućem Aneksu koji će na osnovu ovog Sporazuma biti sklopljen u pisanim oblicima. Odredbe ovog Sporazuma koje nisu u suprotnosti s odredbama naknadno sklopljenih Aneksa na odgovarajući način primjenjivaće se na Anekse.

Prof. dr Aneta Spaić, Dekan Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore

Prof. dr Zoran Stojanović, Dekan Fakulteta pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica

Prof. dr Savo Marković, vd Rektora Univerziteta Mediteran
Dekan Pravnog fakulteta Univerziteta Mediteran

Nikola Radunović, Predsjednik nacionalnog odbora Udruženja studenata pravnih fakulteta Crne Gore ELSA